

УСТАВ

Актуализиран с решение на ОС от 20.01.2021г
Народните читалища са уникално достойние на българския народ. Имат заслугата за запазването и развитието на българския народ и език, за зараждане на театралното, музикалното и др. изкуства, за развитието на библиотечното дело, музейното дело и за одухотворяването на народа ни.

ГЛАВА ПЪРВА

Общи приложения

Чл. 1. Народно читалище „Христо Ботев.“ с. Свободен е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение в с. Свободен, което изпълнява и държавно културно-просветни задачи.

Чл. 2. В дейността на Народно читалище „Христо Ботев.“ с. Свободен могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 3. Народно читалище „Христо Ботев.“ с. Свободен е юридическо лице с нестопанска цел, създадено и функциониращо в съответствие със Закона за народните читалища и този устав.

Чл. 4. Народно читалище „Христо Ботев.“ с. Свободен не е политическа организация и в него могат да членуват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 5. Народно читалище „Христо Ботев.“ с. Свободен може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища.

Чл. 5а. Читалищното сдружение няма право да управлява и да се разпорежда с имуществото на народните читалища, които са негови членове.

Чл.5б Министерът на културата съдейства за развитието на читалищното дело, подпомага и подкрепя народните читалища, като:

1. предоставя методическа помощ по тяхната дейност;
2. анализира състоянието и дейността им с помощта на областните и общинските администрации;
3. обявява публично проектите от международните дарителски програми;
4. създава публичен регистър с база данни на хартиен и електронен носител за регистрираните читалища и читалищни сдружения;
5. може да възлага на читалищните сдружения изпълнението на държавни задачи, свързани с читалищното дело, като ги подкрепя финансово.

Чл.5в Народно читалище „Христо Ботев“ с. Свободен може да членува в „Съюза на народните читалища“, който е национално представителната организация на читалищата, която се основава на принципа на взаимопомощ и осъществява дейността си в обществена полза. Той не е политическа или синдикална организация и е неутрален към вероизповеданията.

Чл.6. Народно читалище „Христо Ботев“ с. Свободен може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели. Народното читалище не разпределя печалба.

Чл.7 Народно читалище „Христо Ботев“ с. Свободен няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл. 8. Народно читалище „Христо Ботев.“ с. Свободен може да открива клонове в близки квартали, жилищни райони и села, в които няма други читалища.

Чл. 9. Народно читалище „Христо Ботев.“ с. Свободен придобива качеството на юридическо лице с вписването си в регистъра за организациите с нестопанска цел на Старозагорския окръжния съд, в чийто район е седалището му.

ГЛАВА ВТОРА

Цели и задачи

Чл. 10. Целите на Народно читалище „Христо Ботев.“ с. Свободен са да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в с. Свободен;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация;

Чл. 11. За постигане на своите цели извършват основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеки, читални, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;

развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;

3. организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, концерти чествания и младежки дейности;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край;
5. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
6. предоставяне на компютърни и интернет услуги.

ГЛАВА ТРЕТА

Членове на Народно читалище „Христо Ботев“ с. Свободен

Чл. 12. Членовете на Народно читалище „Христо Ботев.“ с. Свободен са индивидуални, колективни и почетни.

(1) Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;

2. спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.

(2) Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалищата, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;

2. стопански организации;

3. търговски дружества;

4. кооперации и сдружения;

5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

(3) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Управление

Чл.13. Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл.14 (1) Върховен орган на читалището е общото събрание.

(2) Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.15(1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;

2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;

3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;

4. изключва членове на читалището;

5. определя основни насоки за дейността на читалището;

6. взема решение за членуване или прекратяване на членство в читалищното сдружение;

7. приема бюджета на читалището;

8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;

9. определя размера на членския внос;

10. отменя решение на органите на читалището;

11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;

12. взема решение за прекратяване на читалището;

13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

(2) Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.16. Свикване на общо събрание.

1. Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

2. Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена покана за събранието.

3. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

4. Решенията по чл.15 ал.1т.1,4,10,11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

5. Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжен съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или на устава.

6. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

7. Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 17. Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок от 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен.

(1) Настоятелството:

1. свиква общо събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.
6. взема решение относно ремонтни дейности свързани със сградния фонд.

(2) Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

Чл. 18. Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от 3 години.

(1) Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общо събрание;

4.отчита дейността си пред настоятелството;

5.сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

Чл.18а (1)Секретаря на читалището:

1.организира изпълнението на решения на настоятелството,включително решенията за изпълнението на бюджета;

2.организира текущата основна и допълнителна дейност;

3.отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;

4.представява читалището заедно и поотделно с председателя.

(2)Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по стебрена линия до четвърта степен,както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл.19(1)Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове,избрани за срок от 3 години.

(2)Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица,които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството,на председателя или на секретаря по права линия,съпрузи,братя,сестри и роднини по сватовство по първа степен.

(3)Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството,председателя и секретаря на читалището по спазване на закона,устава и решенията на общото събрание.

(4)При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището,а при данни за извършено престъпление-и органите на прокуратурата.

Чл.20.Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия,и за секретари лица,които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.20а. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.21. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.22. Читалищата набират средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинския бюджет;
4. наем на движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

Чл.23(1) Предложенията за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от Министерството на културата съгласувано с областните администрации и общините.

(2) С решение на общинския съвет читалищата могат да се финансират допълнително над определената по ал.1 субсидия със средства от собствените приходи на общината.

(3) Гласуваната от общинския съвет субсидия за народните читалища, определена на основата на нормативи и по реда на ал.2, не може да се отклонява от общината за други цели.

Чл.24.(1) Предвидените по държавния и общинския бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на съответната община, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

(2) При недостиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищна сграда средствата се осигуряват от общинския съвет.

Чл.25.(1)Читалищата не могат да отчуждават недвижими вещи и да учредяват ипотека върху тях.

(2)Движими вещи могат да бъдат отчуждавани залагани,бракувани или заменяни с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл.26.Недвижимото движимото имущество,собственост на читалищата,както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания ,произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.27.(1)Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите,който се приема от общото събрание.

(2) Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината,на чиято територия се намира читалището.

Чл.27а(1)Председателите на народните читалища на територията на съответната община ежегодно в срок до 10 ноември представят на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

(2) Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет,който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в съответната община.

(3)Програмата по ал.2 се изпълнява от читалищата въз основа на финансово обезпечени договори,сключени с кмета на общината.

(4)Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по чл.2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

(5) Докладите по чл.4 на читалищата на територията на една община се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представителите на народните читалища-вносители на доклади.

ГЛАВА ШЕСТА Допълнителни и

заклучителни разпоредби

Чл.28. Народното читалище има име „Христо Ботев.“, кръгъл печат с надпис *Народно читалище „Христо Ботев“ с. Свободен*

Чл.29. Празник на Народно читалище „Христо Ботев.“ с. Свободен е 6 май и е неработен ден за читалищния персонал.

Чл.30. Настоящият устав е приет на общо събрание, което може да го допълва, изменя с квалифицирано мнозинство - 2/3 от действителните членове.

Чл.31. Уставът влиза в сила от датата на приемането му.

Общото събрание е проведено на 20.01.2021г.

Председател: *Кристиана Владкова Колева*

Членове:

1. *Майя Ана Динкова Русанова Шеф!*
2. *Катрина Гелчева Георгиева*